

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

DEFINICIJE ZARAZNIH BOLESTI KOJE
SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU

EU revizija 2012.

Sadržaj

UVOD: TUMAČENJE KRITERIJA U DEFINICIJI I KLASIFIKACIJI BOLESTI	3
AKTIVNA TUBERKULOZA (TUBERCULOSIS ACTIVA)	6
BJESNOĆA (RABIES)	7
BOLEST COVID-19 UZROKOVANA VIRUSOM SARS-CoV-2	7
BOTULIZAM (BOTULISMUS)	8
BRUCELOZA (BRUCELLOSIS)	9
CREUTZFELDT- JAKOBOVA BOLEST (MORBUS CREUTZFELDT-JAKOB, CJ, vCJ)...	10
VARIJANTA CREUTZFELDT-JAKOBOVE BOLESTI	10
KLASIČNA CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEST (SPORADIČNA, FAMILIJARNA, JATROGENA) ..	11
CRNI PRIŠT (ANTHRAX)	12
CRVENKA (RUBEOLA, RUBELLA) / KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA (EMBRIOPATHIA RUBEOLARIS CONGENITALIS)	13
RUBEOLA	13
KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA	14
DENGA GROZNICA (DENGUE)	15
DIFTERIJA (DIPHTHERIA)	16
DIZENTERIJA (DYSENTERIA BACILLARIS)	17
DJEČJA PARALIZA (POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA)	18
EHEC- BOLEST UZROKOVANA ENTEROHEMORAGIČNOM ESHERICHIJOM COLI/INFEKCIJA E.COLI KOJA PRODUCIRA SHIGA/VERO TOKSIN	19
EHINOKOKOZA (ECHINOCOCCOSIS)	20
GRIPA (INFLUENZA)	20
GRIPA PTIČJA - AVIARNA INFLUENZA U LJUDI (A/H5 ILI A/H5N1)	21
HRIPAVAC (PERTUSSIS)	22
INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA S HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP B (SEPSIS, MENINGITIS, ARTHRITIS, OSTEO MYELITIS)	23
INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA SA STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE (SEPSIS, MENINGITIS)	24
JERSINIOZA (YERSINIOSIS)	24
KAMPILOBAKTERIOZA (CAMPYLOBACTERIOSIS)	25
KAPAVAC (GONORRHOEA)	26
KLAMIDIJAZA (CHLAMYDIASIS), uključujući KLAMIDIJSKI LIMFOGRANULOM VENERUM (LGV)	27
KOLERA (CHOLERA)	28
KONGENITALNA TOKSOPLAZMOZA	29
KONGENITALNI I NEONATALNI SIFILIS	29

KRIPTOSPORIDIOZA (CRYPTOSPORIDIOSIS).....	30
KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS (MENINGOENCEPHALITIS IXODIDEA)	31
KUGA (PESTIS)	32
LAMBLIASIS (GIARDIASIS)	33
LEGIONARSKA BOLEST I LEGIONELOZE (LEGIONELLOSIS)	33
LEPTOSPIROZE (LEPTOSPIROSIS).....	34
LISTERIOZA (LISTERIOSIS).....	35
MALARIJA (MALARIA)	36
MENINGOKOKNI MENINGITIS/SEPSA (MENINGITIS EPIDEMICA/SEPSA)	37
OSPICE (MORBILLI)	37
Q GROZNICA (FEBRIS Q)	38
SALMONELOZA (SALMONELLOSIS).....	39
SARS - TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM	40
SIFILIS (SYPHILIS)	42
SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA (AIDS) I INFEKCIJA HIV-om.....	43
TETANUS.....	44
TRBUŠNI TIFUS (TYPHUS ABDOMINALIS).....	44
TRIHINELOZA (TRICHINELLOSIS).....	45
TULAREMIJA (TULAREMIA)	46
VELIKE BOGINJE (VARIOLA MAIOR)	47
VIRUSNE HEMORAGIJSKE GROZNICE (FEBRIS HAEMORRHAGICAE VIROSE) - OSTALE	48
VIRUSNI HEPATITIS A (HEPATITIS VIROSA A)	48
VIRUSNI HEPATITIS B (HEPATITIS VIROSA B)	49
VIRUSNI HEPATITIS C (HEPATITIS VIROSA C).....	49
WEST NILE GROZNICA.....	50
ZAUŠNJACI (MUPS, PAROTITIS EPIDEMICA)	51
ŽUTA GROZNICA (FEBRIS FLAVA)	52

DEFINICIJE ZARAZNIH BOLESTI KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU

Europska komisija je u kolovozu 2012. godine objavila revidirane definicije bolesti koje se prijavljuju u Europskoj uniji.

COMMISSION IMPLEMENTING DECISION of 8/8/2012 amending Decision 2002/253/EC laying down case definitions for reporting communicable diseases to the Community network under Decision No 2119/98/EC of the European Parliament and of the Council

UVOD: TUMAČENJE KRITERIJA U DEFINICIJI I KLASIFIKACIJI BOLESTI

OBJAŠNJENJE ODJELJAKA KORIŠTENIH U DEFINICIJAMA I RAZVRSTAVANJU SLUČAJEVA

KLINIČKI KRITERIJI

Klinički kriteriji obuhvaćaju uobičajene i relevantne znakove i simptome bolesti koji individualno ili u kombinaciji upućuju na jasnu ili indikativnu kliničku sliku bolesti. Oni služe kao općenit koncept bolesti i ne moraju obuhvaćati sva obilježja potrebna za individualne kliničke dijagnoze.

LABORATORIJSKI KRITERIJI

Laboratorijske kriterije čini popis laboratorijskih metoda koje se upotrebljavaju za potvrdu određene bolesti. Za potvrdu je obično dovoljan samo jedan od navedenih testova. Ako je za laboratorijsku potvrdu potrebna kombinacija metoda, to je posebno navedeno. Tip uzoraka koje treba prikupiti za laboratorijske testove navodi se samo ako se određeni uzorci smatraju relevantnima za potvrdu dijagnoze. Za neke dogovorene iznimne slučajeve uključeni su laboratorijski kriteriji za vjerojatne slučajeve. Ti se laboratorijski kriteriji sastoje od popisa laboratorijskih metoda koje se mogu upotrijebiti kao pomoć kod dijagnosticiranja slučaja, ali nisu potvrdne.

EPIDEMIOLOŠKI KRITERIJI I EPIDEMIOLOŠKA VEZA

Smatra se da su epidemiološki kriteriji zadovoljeni kada se može uspostaviti epidemiološka veza. Epidemiološka veza tijekom razdoblja inkubacije definirana je kao jedna od sljedećih šest situacija:

prijenos s čovjeka na čovjeka: činjenica da je jedna osoba bila u kontaktu s drugom osobom kod koje je bolest laboratorijski potvrđena, i to na način koji omogućuje prijenos infekcije;

prijenos sa životinje na čovjeka: činjenica da je osoba bila u kontaktu sa životinjom kod koje je infekcija/kolonizacija laboratorijski potvrđena, i to na način koji omogućuje prijenos infekcije;

izloženost zajedničkom izvoru: činjenica da je jedna osoba bila izložena istom zajedničkom izvoru ili sredstvu prijenosa infekcije kao i druga osoba, kod koje je bolest potvrđena;

izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće: činjenica da je osoba konzumirala hranu ili vodu za piće za koje je laboratorijski potvrđeno da su kontaminirane ili da je konzumirala potencijalno kontaminirane proizvode dobivene od životinje kod koje je laboratorijski potvrđena infekcija/kolonizacija;

izloženost u okolišu: činjenica da se osoba kupala u kontaminiranoj vodi ili da je bila u kontaktu s nekim izvorom u okolišu za koje je laboratorijski potvrđeno da su kontaminirani;

izloženost u laboratoriju: činjenica da je osoba radila u laboratoriju u kojem postoji mogućnost izloženosti.

Osoba se može smatrati epidemiološki povezanom s potvrđenim slučajem ako je najmanje jedan slučaj u lancu prijenosa laboratorijski potvrđen. U slučaju epidemije fekooralnih infekcija ili infekcija koje se prenose zrakom, ne mora se nužno utvrditi lanac prijenosa da bi se smatralo da je slučaj epidemiološki povezan.

Prijenos se može dogoditi na jedan ili više sljedećih načina:

zrakom: prijenosom aerosola sa zaražene osobe na mukozne membrane tijekom kašljanja, pljuvanja, pjevanja ili govora, ili kada druge osobe udišu mikrobnе aerosole raspršene u zraku;

kontakt: izravan kontakt sa zaraženom osobom (fekooralno, kapljično, preko kože ili spolnim kontaktom) ili sa zaraženom životinjom (npr. ugriz, dodir) odnosno neizravan kontakt preko zaraženih materijala ili predmeta (zaraženi predmeti, tjelesne tekućine, krv);

vertikalno: s majke na dijete, često intrauterino ili kao rezultat slučajne razmjene tjelesnih tekućina tijekom perinatalnog razdoblja

vektorski prijenos: neizravan prijenos preko zaraženih komaraca, krpelja, grinja, muha i drugih insekata koji ugrizom prenose bolesti na ljude; preko hrane ili vode; konzumacija potencijalno kontaminirane hrane ili vode za piće.

KLASIFIKACIJA SLUČAJEVA

Slučajevi se klasificiraju kao „mogući”, „vjerojatni” i „potvrđeni”. Razdoblja inkubacije bolesti navode se u dodatnim informacijama radi lakše procjene epidemiološke veze.

MOGUĆ SLUČAJ

Moguć slučaj znači slučaj klasificiran kao moguć za potrebe prijavljivanja. Najčešće je to slučaj koji zadovoljava kliničke kriterije kako su opisani u definiciji slučaja, bez epidemioloških ili laboratorijskih dokaza o predmetnoj bolesti. Moguć slučaj po definiciji ima visoku osjetljivost i nisku specifičnost. Omogućuje otkrivanje većine slučajeva, ali u toj se kategoriji nađu i neki lažno pozitivni slučajevi.

VJEROJATAN SLUČAJ

Vjerojatan slučaj znači slučaj klasificiran kao vjerojatan za potrebe prijavljivanja. Najčešće je to slučaj s kliničkim kriterijima i epidemiološkom vezom kako je opisano u definiciji slučaja. Laboratorijski testovi za vjerojatne slučajeve navedeni su samo za neke bolesti.

POTVRĐEN SLUČAJ

Potvrđen slučaj znači slučaj klasificiran kao potvrđen za potrebe prijavljivanja. Potvrđeni su slučajevi laboratorijski potvrđeni te mogu ili ne moraju ispunjavati kliničke kriterije kako su opisani u definiciji slučaja. Potvrđen slučaj po definiciji ima visoku specifičnost i manju osjetljivost, stoga će većina prikupljenih slučajeva biti stvarni slučajevi, iako će neki ipak promaknuti detekciji.

U kliničkim kriterijima za neke bolesti ne navodi se činjenica da su mnogi akutni slučajevi asimptomatski (npr. hepatitis A, B i C, kampilobakterioza, salmoneloza), no ti slučajevi ipak mogu biti važni iz perspektive javnog zdravlja na nacionalnoj razini.

Potvrđeni slučajevi razvrstavaju se u tri potkategorije navedene u nastavku. Tijekom analize podataka na temelju varijabli prikupljenih u okviru informacija o slučaju slučajevi se razvrstavaju u jednu od tih potkategorija.

LABORATORIJSKI POTVRĐEN SLUČAJ S KLINIČKIM KRITERIJIMA

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja i kliničke kriterije navedene u definiciji slučaja.

LABORATORIJSKI POTVRĐEN SLUČAJ S NEPOZNATIM KLINIČKIM KRITERIJIMA

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ali nisu dostupne informacije o kliničkim kriterijima (npr. samo laboratorijski izvještaj).

LABORATORIJSKI POTVRĐEN SLUČAJ BEZ KLINIČKIH KRITERIJA

Slučaj ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ali ne ispunjava kliničke kriterije iz definicije slučaja ili je asimptomatski.

AKTIVNA TUBERKULOZA (TUBERCULOSIS ACTIVA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ispunjava jedan od sljedeća dva uvjeta:

- znakovi, simptomi i/ili radiološki nalazi koji upućuju na aktivnu tuberkulozu bilo koje lokalizacije I
- odluka liječnika da osobu liječi standardiziranom antituberkuloznom terapijom ILI

Slučaj otkriven poslije smrti s patološkim nalazom aktivne tuberkuloze za koju bi bila indicirana terapija antituberkuloticima da je bolest otkrivena prije smrti bolesnika.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* (osim soja BCG iz *Mycobacterium bovis*) iz bilo kojeg kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* u kliničkom uzorku I pozitivan mikroskopski nalaz na acidorezistentne bacile ili pozitivan nalaz dobiven jednakovrijednom metodom fluorescentnog bojenja bacila uz primjenu svjetlosnog mikroskopa.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan mikroskopski nalaz na acidorezistentne bacile ili pozitivan nalaz dobiven jednakovrijednom metodom fluorescentnog bojenja bacila uz primjenu svjetlosnog mikroskopa;
- detekcija nukleinske kiseline kompleksa *Mycobacterium tuberculosis* u kliničkom uzorku;
- histološki nalaz granuloma.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su ih utvrdile Europska mreža referentnih laboratorija za tuberkulozu i Europska mreža za nadzor tuberkuloze¹.

¹ Kriteriji za izvješćivanje svake se godine navode u Izvješću Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti i Regionalnog ureda WHO-a za Europu o nadzoru i praćenju tuberkuloze u Europi. www.ecdc.europa.eu.

BJESNOĆA (RABIES)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan akutni encefalomijelitis I najmanje dva od sljedećih sedam simptoma:

- promjena osjeta na mjestu životinjskog ugriza;
- pareza ili paraliza;
- spazmi mišića gutanja;
- hidrofobija;
- delirij;
- konvulzije;
- anksioznost.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa bjesnoće (Lyssavirus) iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa bjesnoće u kliničkom uzorku (npr. slina ili moždano tkivo);
- detekcija virusnih antigena testom DFA u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na virus bjesnoće dokazan u serumu ili cerebrospinalnoj tekućini testom neutralizacije. Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja ili imunizacije.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka (životinja kod koje se sumnja na infekciju ili je infekcija potvrđena);
- izloženost zajedničkom izvoru (ista životinja);
- prijenos s čovjeka na čovjeka (npr. transplantacija organa).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

BOLEST COVID-19 UZROKOVANA VIRUSOM SARS-CoV-2

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih simptoma:

- kašalj
- povišena temperatura
- kratkoća daha
- iznenadni gubitak osjeta njuha (anosmija), gubitak osjeta okusa (ageuzija) ili poremećeni osjet okusa (disgeuzija)

Radiološki kriteiji

Radiološki dokaz lezija kompatibilnih s COVID-19

Laboratorijski kriteriji

Dokaz nukleinske kiseline SARS-CoV-2 u kliničkom uzorku

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- bliski kontakt s COVID-19 potvrđenim slučajem unutar 14 dana prije pojave simptoma
- osobe koje su unutar 14 dana prije pojave simptoma bile korisnici ili djelatnici ustanova za smještaj vulnerabilnih skupina u kojima je potvrđena transmisija bolesti COVID-19

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj:

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu ili

Svaka osoba koja ispunjava radiološke kriterije

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

BOTULIZAM (BOTULISMUS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Botulizam prenesen hranom (alimentarni botulizam) i botulizam nakon ozljede

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- bilateralno oštećenje kranijalnih živaca (npr. diplopija, nejasan vid, disfagija, bulbarna slabost);
- periferna simetrična paraliza.
-

Dojenački botulizam

Svako dojenče s barem jednim od sljedećih šest simptoma:

- opstipacija;
- letargija;
- otežano sisanje ili hranjenje;
- ptoza;
- disfagija;
- opća mišićna slabost.

Oblik botulizma koji se obično susreće kod dojenčadi (starosti < 12 mjeseci) može zahvatiti i djecu stariju od 12 mjeseci te povremeno odrasle koji imaju promijenjenu anatomsku strukturu i mikrofloru probavnog sustava.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija klostridija koje proizvode BoNT (npr. Clostridium botulinum, C. baratii, C. butyricum) za dojenački botulizam (stolica) i botulizam nakon ozljede (ozljeda);
- detekcija neurotoksina botulizma u kliničkom uzorku;
- detekcija genetskog koda neurotoksina botulizma u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru (npr. hrana, razmjena igala ili sličnog pribora);
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

BRUCELOZA (BRUCELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu I najmanje jedan od sljedećih sedam simptoma:

- znojenje (obilno, neugodnog mirisa, posebno noću);
- drhtavica;
- artralgija;
- slabost;
- depresija;
- glavobolja;
- anoreksija.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija ljudskih patogenih bakterija Brucella spp. iz kliničkog uzorka;
- odgovor specifičnih antitijela na ljudske patogene bakterije Brucella (standardni test aglutinacije, fiksacija komplementa, ELISA);
- detekcija nukleinske kiseline ljudskih patogenih bakterija Brucella spp. u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost proizvodima dobivenima od zaraženih životinja (mlijeko ili mliječni proizvodi);
- prijenos sa životinje na čovjeka (kontaminirane izlučevine ili organi; npr. vaginalni iscjedak, placenta);
- izloženost zajedničkom izvoru;

- izloženost u laboratoriju.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

CREUTZFELDT- JAKOBOVA BOLEST (MORBUS CREUTZFELDT-JAKOB, CJ, vCJ)

VARIJANTA CREUTZFELDT-JAKOBOVE BOLESTI

Preduvjeti

- svaka osoba s progresivnim neuropsihijatrijskim poremećajem s trajanjem bolesti od najmanje 6 mjeseci
- rutinske pretrage ne upućuju na neku drugu moguću dijagnozu
- nema podataka o izloženosti preparatima humanih hormona hipofize ili o transplantatu humane dure mater
- nema dokaza za genetski (ili nasljedni) oblik prijenosne spongiformne encefalopatije

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje četiri od sljedećih pet simptoma:

- rani psihijatrijski simptomi ²;
- postojani bolni osjetilni simptomi ³;
- ataksija;
- mioklonus ili korea ili distonija;
- demencija.

Dijagnostički kriteriji

Dijagnostički kriteriji za potvrdu slučaja:

neuropatološka potvrda: spongiformne promjene i opsežni depoziti prionskog proteina s floridnim plakovima u velikom i malom mozgu

Dijagnostički kriteriji za vjerojatan ili moguć slučaj:

EEG ne pokazuje tipičan izgled ⁴ sporadičnog CJD-a u ranoj fazi bolesti; visok bilateralni pulvinarni signal na MR-u (magnetskoj rezonanciji) mozga;

² Depresija, tjeskoba, apatija, povlačenje, halucinacije

³ Obuhvaća i pravu bol i/ili disestezije

⁴ Tipičan izgled EEG-a u sporadičnom CJD-u sastoji se od generaliziranih periodičnih kompleksa s pojavljivanjem otprilike jedan na sekundu. To se ponekad može vidjeti u kasnijim fazama vCJD-a.

pozitivna biopsija tonzila ⁵.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (npr. transfuzija krvi)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete i

- koja ispunjava kliničke kriterije i ima
- negativan EEG na sporadični CJD ⁶

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete I

- Koja ispunjava kliničke kriteije i
- Negativan EEG na sporadični CJD ⁵ i
- Pozitivan nalaz MR-a mozga

ili

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete i

Pozitivna biopsija tonzila

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava preduvjete I koja ispunjava dijagnostičke kriterije za potvrdu slučaja

KLASIČNA CREUTZFELDT-JAKOBOVA BOLEST (SPORADIČNA, FAMILIJARNA, JATROGENA)

Sporadična Creutzfeldt-Jakobova bolest (CJB)

Moguć slučaj

Progresivna demencija uz atipičan EEG (ili nije učinjen) i trajanje <2 godine te najmanje dvije od sljedećih kliničkih značajki: mioklonus, vizualni ili cerebelarni poremećaj, piramidalna, ekstrapiramidalna disfunkcija, akinetički mutizam.

Vjerojatan slučaj

Progresivna demencija i najmanje dvije od četiri kliničke značajke: mioklonus, vizualni ili cerebelarni poremećaj, piramidalna/ekstrapiramidalna disfunkcija, akinetički mutizam, s tipičnim nalazom EEG (generalizirani trifazični periodični kompleksi oko jedan po sekundi), bez obzira na kliničko trajanje bolesti, i/ili pozitivan nalaz 14-3-3 proteina u likvoru i kliničko trajanje koje dovodi do smrti unutar 2 godine.

Potvrđen slučaj

Neuropatološka potvrda (spongiformna encefalopatija u cerebralnoj ili cerebelarnoj sivoj tvari ili korteksu i/ili encefalopatija s imunoreaktivnošću prionskog proteina -

⁵ Biopsiju tonzila ne preporučuje se raditi rutinski ni u slučajevima s nalazom EEG-a tipičnim za sporadični CJD, no može biti korisna u sumnjivim slučajevima u kojima su kliničke forme kompatibilne s vCJD-om i kad MR ne pokazuje visoki pulvinarni signal.

⁶ Tipičan izgled EEG-a u sporadičnom CJD-u sastoji se od generaliziranih periodičnih kompleksa s pojavljivanjem otprilike jedan na sekundu. To se ponekad može vidjeti u kasnijim fazama vCJD-a.

PrP); i/ili potvrda prionskog proteina rezistentnog na proteazu (PrP) (imunocitokemija ili Western Blot); i/ili prisutnost fibrila povezanih sa scrapie.

Jatrogena Creutzfeldt-Jakobova bolest

Vjerojatan slučaj

Progresivni cerebelarni sindrom kod primatelja hormona hipofize dobivenih iz humanih leševa ili vjerojatna CJB s prepoznatim jatrogenim rizikom.

Potvrđen slučaj

Potvrđen slučaj CJB s prepoznatim jatrogenim rizikom.

Obiteljska Creutzfeldt-Jakobova bolest

Vjerojatan slučaj

Vjerojatna CJB uz potvrđenu ili vjerojatnu CJB u srodnika prvog koljena i/ili neuropsihijatrijski poremećaj uz mutaciju PRNP gena

Potvrđen slučaj

Potvrđena CJB s priznatom patogenom mutacijom PRNP i
Potvrđena ili vjerojatna transmisivna spongiformna encefalopatija u srodnika prvog koljena

CRNI PRIŠT (ANTHRAX)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Kutani (kožni) antraks

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- lezija kože u obliku papule ili vezikule;
- udubljeni crni čir okružen edemom.

Gastrointestinalni antraks

Visoka temperatura ili osjećaj groznice i najmanje jedan od sljedeća dva simptoma

- snažna bol u abdomenu;
- proljev.

Inhalacijski antraks

povišena tjelesna temperatura ili osjećaj groznice

I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija

- akutni respiratorni distress sindrom;
- radiološki dokaz o proširenju medijastinuma.

Meningealni/meningoencefalitični antraks

povišena tjelesna temperatura I

najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- konvulzije;
- gubitak svijesti;
- meningealni znaci.

Antraks sepsa

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Bacillus anthracis* iz kliničkog uzorka
 - detekcija nukleinske kiseline bakterije *Bacillus anthracis* u kliničkom uzorku
- Pozitivan bris nosa bez kliničkih simptoma ne doprinosi potvrdi dijagnoze slučaja.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

CRVENKA (RUBEOLA, RUBELLA) / KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA (EMBRIOPATHIA RUBEOLARIS CONGENITALIS)

RUBEOLA

Klinički kriteriji

Svaka osoba s naglom pojavom generaliziranog makulo-papuloznog osipa I

Najmanje jedan od sljedećih pet simptoma:

- cervikalna adenopatija;
- subokcipitalna adenopatija;
- postaurikularna adenopatija;
- artralgija;
- artritis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa rubeole iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa rubeole u kliničkom uzorku;

- detekcija antitijela IgM na virus rubeole ⁷;
- serokonverzija antitijela IgG na virus rubeole ili značajan porast titra antitijela IgG na virus rubeole u uparenim uzorcima koji su usporedno testirani.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja (moguć je opstanak antitijela IgM nakon cijepljenja).

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza s potvrđenim slučajem

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

Ako je nedavno cijepljena, osoba koja ispunjava kliničke kriterije i kod koje je detektiran divlji soj virusa rubeole smatra se potvrđenim slučajem.

Napomena: Ako postoji sumnja na rubeolu u trudnoći, u obradi slučaja obvezna je dodatna potvrda pozitivnog rezultata testa na antitijela IgM na virus rubeole (npr. test aviditeta specifičnih antitijela IgG na virus rubeole, usporedba razina antitijela IgM i antitijela IgG na virus rubeole u uparenim serumima provedena u referentnom laboratoriju).

KONGENITALNA RUBEOLARNA EMBRIOPATIJA

Klinički kriteriji

Kongenitalna infekcija rubeolom (CRI)

Za CRI se ne mogu definirati klinički kriteriji

Kongenitalni sindrom rubeole (CRS)

Svako dojenče staro < 1 godine ili mrtvorođenče s: najmanje dvije bolesti navedene u kategoriji A

ILI

Jednom bolesti iz kategorije (A) i jednom bolesti iz kategorije (B)

Kategorija A

- katarakta (siva mrena)
- kongenitalni glaukom
- kongenitalna srčana bolest
- gubitak sluha
- pigmentna retinopatija

Kategorija B

- purpura
- splenomegalija

⁷ U područjima koja su blizu iskorjenjivanju bolesti u određenim situacijama može se razmotriti dodatno testiranje radi isključivanja lažno pozitivnih rezultata IgM-a (Priručnik WHO-a za laboratorijski nadzor virusa ospica i rubeole, 2017.).

- mikrocefalija
- zastoj u razvoju
- meningoencefalitis
- radiološki nalaz smanjene gustoće kostiju
- žutica koja započinje unutar 24 sata nakon poroda.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa rubeole iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa rubeole;
- odgovor specifičnih antitijela (IgM) na virus rubeole;
- perzistencija antitijela IgG na virus rubeole od 6. do 12. mjeseca starosti (barem dva uzorka sa sličnom koncentracijom IgG).

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Svako dojenče ili mrtvorođenče čijoj se majci laboratorijski dokaže infekcija rubeolom tijekom trudnoće (vertikalni prijenos s čovjeka na čovjeka).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svako mrtvorođenče ili dojenče koje nije testirano ILI su laboratorijski rezultati negativni, s najmanje jednim od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza I najmanje jedna bolest navedena u kliničkim kriterijima kategorije „A” za CRS;
- ispunjeni klinički kriteriji za CRS.

Potvrđen slučaj

Svako mrtvorođenče koje ispunjava laboratorijske kriterije ILI

Svako dojenče koje ispunjava kliničke kriterije I najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza;
- najmanje jedno od stanja navedenih u kliničkim kriterijima kategorije „A” za CRS.

DENGA GROZNICA (DENGUE)

Klinički kriteriji ⁸

povišena tjelesna temperatura

Laboratorijski kriteriji ⁹

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

⁸Kliničke kriterije treba tumačiti uzimajući u obzir postojanje alternativne dijagnoze kojom se bolest može u potpunosti objasniti.

⁹ Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

- detekcija antitijela IgM specifičnih za dengue u jednom uzorku seruma

Laboratorijski kriteriji za potvrđen slučaj

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- izolacija virusa dengue iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa dengue u kliničkom uzorku;
- detekcija antigena virusa dengue u kliničkom uzorku;
- detekcija antitijela IgM specifičnih za dengue u jednom uzorku seruma i potvrda neutralizacijom;
- serokonverzija ili četverostruki porast titra antitijela specifičnih za dengue u uparenim uzorcima seruma.

Epidemiološki kriteriji

Putovanje na područje na kojem je zabilježen aktivan prijenos dengue u razdoblju od dva tjedna prije nastupanja simptoma ili boravak na tom području u tom razdoblju.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije te laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrđen slučaj

DIFTERIJA (DIPHTHERIA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Klasična respiratorna difterija:

Bolest gornjeg dišnog sustava s laringitisom ili nazofaringitisom ili tonzilitisom i Adherentna membrana/pseudomembrana

Blaga respiratorna difterija:

Bolest gornjeg dišnog sustava s laringitisom ili nazofaringitisom ili tonzilitisom BEZ Adherentne membrane/pseudomembrane.

Kožna difterija:

Lezija kože

Difterija ostalih lokalizacija:

Lezija konjunktive ili sluznica

Laboratorijski kriteriji

Izolacija bakterija *Corynebacterium diphtheriae*, *Corynebacterium ulcerans* ili *Corynebacterium pseudotuberculosis* koje proizvode toksine iz kliničkog uzorka.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- prijenos sa životinje na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za klasičnu respiratornu difteriju

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za difteriju (klasičnu respiratornu difteriju, blagu respiratornu difteriju, kožnu difteriju, difteriju ostalih lokalizacija) i ima epidemiološku vezu s potvrđenim slučajem u čovjeka ili epidemiološku vezu s prijenosom sa životinje na čovjeka

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije i ima najmanje jedan od kliničkih oblika

DIZENTERIJA (DYSENTERIA BACILLARIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

- proljev;
- povišena tjelesna temperatura;
- povraćanje;
- bol u abdomenu.

Laboratorijski kriteriji

Za potvrđen slučaj:

izolacija bakterija *Shigella* spp. iz kliničkog uzorka

Za vjerojatan slučaj:

detekcija nukleinske kiseline bakterija *Shigella* spp. u kliničkom uzorku

Napomena: Ako je moguće, za bakteriju *Shigella* trebalo bi provesti testiranje osjetljivosti na antimikrobna sredstva

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu ILI

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za potvrđen slučaj

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvjestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice.

DJEČJA PARALIZA (POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba dobi < 15 godina s akutnom flakcidnom paralizom (AFP)

ILI

Svaka osoba kod koje liječnik sumnja na poliomiijelitis

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija poliovirusa i intratipska diferencijacija uzročnika — divlji poliovirus (WPV);
- cjepni soj poliovirusa (VDPV) (za VDPV sličnost s cjepnim virusom u najmanje 85 % nukleotidnih sekvenci dijela VP1);
- poliovirus sličan Sabinovu soju: intratipska diferencijacija provodi se u laboratoriju za poliomiijelitis koji ima akreditaciju WHO-a (kod VDPV-a je > 1 % do 15 % sekvenci VP1 različito od cjepnog virusa istog serotipa).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- putovanje na endemsko područje za poliomiijelitis odnosno na područje gdje postoji sumnja na cirkulaciju poliovirusa ili je njegova cirkulacija potvrđena.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

EHEC- BOLEST UZROKOVANA ENTEROHEMORAGIČNOM ESHERICHIJOM COLI/INFEKCIJA E.COLI KOJA PRODUCIRA SHIGA/VERO TOKSIN

Klinički kriteriji

Proljev koji izaziva STEC/VTEC

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu.

HUS:

Svaka osoba s akutnim zatajenjem bubrega i najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- mikroangiopatska hemolitička anemija;
- trombocitopenija.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija/kultivacija bakterije Escherichia coli koja proizvodi toksin shiga/verocitoksin ili prenosi gen(e) stx1/vtx1 ili stx2/vtx2;
- izolacija bakterije Escherichia coli O157 koja ne fermentira sorbitol (bez traženja toksina ili gena koji proizvode toksin);
- izravna detekcija nukleinske kiseline gena stx1/vtx1 ili stx2/vtx2;
- izravna detekcija slobodnog toksina shiga/verocitoksina u stolici.

Sljedeći laboratorijski kriterij za potvrdu toksina STEC/VTEC može se primijeniti samo za HUS:

odgovor serotip-specifičnih antitijela na bakteriju Escherichia coli (LPS)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj HUS-a povezanog sa STEC-om

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za HUS

Vjerojatan slučaj STEC-a/VTEC-a

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj STEC-a/VTEC-a

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

EHINOKOKOZA (ECHINOCOCCOSIS)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Dijagnostički kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- histopatološki ili parazitološki nalaz kompatibilan s bakterijom *Echinococcus multilocularis* ili *granulosus* (npr. izravna vizualizacija protoskoleksa u tekućem sadržaju ciste);
- detekcija patognomonične makroskopske morfologije ciste ili cista bakterije *Echinococcus granulosus* u uzorcima dobivenima kirurškim zahvatom;
- tipične lezije organa detektirane metodama snimanja (npr. računalnom tomografijom (CT), ultrazvukom, magnetskom rezonancijom (MR)) i potvrda serološkim testovima;
- serumska antitijela za bakterije *Echinococcus* spp. detektirana serološkim testom visoke osjetljivosti i potvrđena serološkim testom visoke specifičnosti;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Echinococcus multilocularis* ili *granulosus* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava dijagnostičke kriterije

GRIPA (INFLUENZA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Bolest slična gripi (ILI)

- iznenadna pojava simptoma I

najmanje jedan od sljedeća četiri opća simptoma:

- visoka temperatura ili grozničavo stanje;
 - malaksalost;
 - glavobolja;
 - bolovi u mišićima (mijalgija) I
- najmanje jedan od sljedeća tri respiratorna simptoma:
- kašalj;
 - grlobolja;

- otežano disanje.

Akutna respiratorna infekcija (ARI)

- iznenadna pojava simptoma I
- najmanje jedan od sljedeća četiri respiratorna simptoma:
 - kašalj;
 - grlobolja;
 - otežano disanje;
 - koriza I
- klinička procjena da je bolest nastupila zbog infekcije

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa gripe iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa gripe u kliničkom uzorku;
- identifikacija antigena virusa gripe testom DFA u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na virus gripe.

Ako je moguće, treba provesti podtipizaciju izolata gripe.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI)

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI) i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije (ILI ili ARI) i laboratorijske kriterije

GRIPA PTIČJA - AVIARNA INFLUENZA U LJUDI (A/H5 ILI A/H5N1)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s jednim od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura I znakovi i simptomi akutne respiratorne infekcije;
- smrt zbog nerazjašnjene akutne respiratorne bolesti.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija virusa gripe A/H5N1 iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa gripe A/H5 u kliničkom uzorku;

- odgovor specifičnih antitijela na virus gripe A/H5 (četverostruki ili veći porast ili jedan visok titar antitijela).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- prijenos s čovjeka na čovjeka u bliskom kontaktu (na udaljenosti do jednog metra) s osobom koja je prijavljena kao vjerojatan ili potvrđen slučaj;
- izloženost u laboratoriju: ako postoji mogućnost izloženosti virusu gripe A/H5N1;
- blizak kontakt (na udaljenosti do jednog metra) sa životinjom koja ne pripada peradi ili divljim pticama (npr. mačka ili svinja) i kod koje je potvrđena infekcija virusom A/H5N1;
- boravak na području ili posjet području na kojemu se trenutačno sumnja na prisutnost virusa gripe A/H5N1 ili je ona potvrđena i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:
 - blizak kontakt (na udaljenosti do jednog metra) s bolesnom ili uginulom životinjom koja pripada domaćoj peradi ili divljim pticama na zahvaćenom području;
 - posjet domaćinstvu ili poljoprivrednom gospodarstvu na zahvaćenom području gdje su tijekom prethodnog mjeseca prijavljeni slučajevi bolesne ili uginule domaće peradi.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba s pozitivnim nalazom testa na virus gripe A/H5 ili A/H5N1 provedenog u bilo kojem laboratoriju koji nije nacionalni referentni laboratorij koji sudjeluje u mreži referentnih laboratorija Europske unije za ljudsku gripu (CNRL)

Nacionalno potvrđen slučaj

Svaka osoba s pozitivnim nalazom testa na virus gripe A/H5 ili A/H5N1 provedenog u bilo kojem nacionalnom referentnom laboratoriju koji sudjeluje u mreži referentnih laboratorija Europske unije za ljudsku gripu (CNRL)

Slučaj koji je potvrdila Svjetska zdravstvena organizacija (WHO)

Svaka osoba s laboratorijskom potvrdom suradničkog centra WHO-a za virus H5

HRIPAVAC (PERTUSSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutan kašalj u trajanju od najmanje dva tjedna i najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- paroksizmi kašlja;
- hripanje pri udisanju;
- povraćanje nakon kašljanja.

ILI

Svaka osoba kod koje liječnik dijagnosticira hripavac

ILI

Apnoične epizode u dojenčadi

Napomena: Sve osobe, uključujući odrasle osobe, adolescente i cijepljenu djecu, mogu imati atipične simptome. Treba ispitati karakteristike kašlja, a posebno je li paroksistički, pojačava li se tijekom noći te nastupa li bez visoke temperature.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- i. izolacija bakterije *Bordetella pertussis* iz kliničkog uzorka;
- ii. detekcija nukleinske kiseline bakterije *Bordetella pertussis* u kliničkom uzorku;
- iii. odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Bordetella pertussis*.

Izravna dijagnoza (i. i ii.): *Bordetella pertussis* i njezina nukleinska kiselina najbolje se izoliraju iz nazofaringealnih uzoraka te detektiraju u njima.

Neizravna dijagnoza (iii.): ako je moguće, treba provesti test ELISA uz upotrebu toksina hripavca visoke čistoće i referentnih seruma WHO-a kao standarda. Rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja protiv hripavca. Ako je osoba cijepljena u nekoliko godina prije uzimanja uzorka, titar specifičnih antitijela na toksin bakterije *Bordetella pertussis* može biti posljedica prethodnog cijepljenja ili ono može uzrokovati drukčiji titar.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučajeva

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA S HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP B (SEPSIS, MENINGITIS, ARTHRITIS, OSTEOMYELITIS)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

izolacija bakterije *Haemophilus influenzae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno;
detekcija nukleinske kiseline bakterije *Haemophilus influenzae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

INVAZIVNA BOLEST UZROKOVANA SA STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE (SEPSIS, MENINGITIS)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija antigena bakterije *Streptococcus pneumoniae* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

Antimikrobna rezistencija:

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako ih je utvrdila ECDC-ova Europska mreža za nadzor antimikrobne rezistencije (EARS-Net)¹⁰ (1).

JERSINIOZA (YERSINIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet simptoma:

- visoka temperatura;
- proljev;
- povraćanje;
- bol u abdomenu (pseudoapendicitis);
- rektalni tenezmi.

¹⁰ Kriteriji za izvješćivanje objavljuju se svake godine u okviru protokola za izvješćivanje o antimikrobnoj rezistenciji. Vidjeti: Europski sustav za nadzor. *Antimicrobial resistance (AMR) reporting protocol* („Protokol za izvješćivanje o antimikrobnoj rezistenciji (AMR)”). Europska mreža za nadzor antimikrobne rezistencije (EARS-Net). www.ecdc.europa.eu.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija ljudske patogene bakterije *Yersinia enterocolitice* ili *Yersinia pseudotuberculosis* iz kliničkog uzorka;
- detekcija virulentnih gena bakterije *Y. enterocolitica* ili *Y. pseudotuberculosis* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome, svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

KAMPILOBAKTERIOZA (CAMPYLOBACTERIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća tri simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu;
- visoka temperatura.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija ljudskih patogenih bakterija *Campylobacter* spp. iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Campylobacter* spp. u kliničkom uzorku.

Napomena: Testiranje osjetljivosti na antimikrobna sredstva za bakteriju *Campylobacter* spp. trebalo bi provesti na reprezentativnom podskupu izolata.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos sa životinje na čovjeka;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;

- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su navedeni u protokolu EU-a za usklađeno praćenje antimikrobne rezistencije u ljudskim izolatima bakterija *Salmonella* i *Campylobacter*.¹¹

KAPAVAC (GONORRHOEA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih osam simptoma:

- uretritis;
- akutni salpingitis;
- upalna bolest zdjelice;
- cervicitis;
- epididimitis;
- proktitis;
- faringitis;
- artritis

ILI

Svako novorođenče s konjunktivitisom

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija bakterije *Neisseria gonorrhoeae* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Neisseria gonorrhoeae* u kliničkom uzorku;
- dokaz bakterije *Neisseria gonorrhoeae* u kliničkom uzorku testom za dokazivanje prisutnosti nukleinske kiseline bez njezine amplifikacije;
- mikroskopska detekcija gram-negativnih intracelularnih diplokoaka u brisu uretre muškarca.

¹¹ Protokoli EU-a, uključujući buduća ažuriranja, dostupni su na web-mjestu ECDC-a: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/eu-protocol-harmonised-monitoring-antimicrobial-resistance-human-salmonella-and-0>.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

Antimikrobna rezistencija

Za slučajeve potvrđene na temelju kulture o rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su navedeni u standardnom protokolu ECDC-a za nadzor antimikrobne rezistencije gonokoknih infekcija.¹²

KLAMIDIJAZA (CHLAMYDIASIS), uključujući KLAMIDIJSKI LIMFOGRANULOM (VENERUM) (LGV)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Klamidijska infekcija koja nije LGV

Najmanje jedan od sljedećih šest simptoma:

- uretritis;
- epididimitis;
- akutni salpingitis;
- akutni endometritis;
- cervicitis;
- proktitis.

U novorođenčadi najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- konjunktivitis;
- upala pluća.

LGV

Najmanje jedan od sljedećih pet simptoma:

- uretritis;
- genitalna ulceracija;
- ingvinalna limfadenopatija;
- cervicitis;
- proktitis.

¹² Standardni protokol ECDC-a za nadzor antimikrobne rezistencije gonokoknih infekcija objavljuje se svake godine u priložima godišnjem izvješću o antimikrobnoj rezistenciji gonokoknih infekcija u Europi.

Vidjeti: Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti. Gonococcal antimicrobial susceptibility surveillance in Europe („Nadzor osjetljivosti gonokoknih infekcija na antimikrobna sredstva u Europi”), www.ecdc.europa.eu.

Laboratorijski kriteriji

Klamidijska infekcija koja nije LGV

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Chlamydia trachomatis* iz uzorka anogenitalnog trakta ili iz konjunktive;
- dokaz bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku testom DFA;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku.

-

LGV

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Chlamydia trachomatis* iz uzorka anogenitalnog trakta ili iz konjunktive;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Chlamydia trachomatis* u kliničkom uzorku I
- identifikacija serovara (genovara) L1, L2 ili L3.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt ili vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

KOLERA (CHOLERA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- proljev;
- povraćanje.

Laboratorijski kriteriji

- izolacija bakterije *Vibrio cholerae* iz kliničkog uzorka I
- dokaz antigena O1 ili O139 u izolatu I
- dokaz enterotoksina kolere ili gena za enterotoksin kolere u izolatu.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

KONGENITALNA TOKSOPLAZMOZA

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- dokaz organizma *Toxoplasma gondii* u tjelesnim tkivima ili tekućinama;
- detekcija nukleinske kiseline organizma *Toxoplasma gondii* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na organizam *Toxoplasma gondii* (IgM, IgG, IgA) u novorođenčeta;
- trajno stabilni titri antitijela IgG na organizam *Toxoplasma gondii* u dojenčeta (dobi < 12 mjeseci).

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svako dojenče koje ispunjava laboratorijske kriterije

KONGENITALNI I NEONATALNI SIFILIS

Klinički kriteriji

Svako dijete mlađe od 2 godine s barem jednim od sljedećih deset simptoma:

- hepatosplenomegalija;
- mukokutane lezije;
- condyloma lata (široki, plosnati kondilomi);
- perzistentni rinitis;
- žutica;
- pseudoparaliza (uzrokovana periostitisom i osteohondritisom);
- zahvaćenost središnjeg živčanog sustava;
- anemija;
- nefrotički sindrom;

- pothranjenost.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u pupkovini, placenti, nosnom iscjetku ili kožnim lezijama s pomoću mikroskopskog pregleda u tamnom polju;
- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u pupkovini, placenti, nosnom iscjetku ili kožnim lezijama testom DFA-TP;
- detekcija specifičnih antitijela IgM (FTA-abs, EIA) na bakteriju *Treponema pallidum* I reaktivni netreponemski test (VDRL, RPR) u serumu djeteta

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- rezultat reaktivnog testa VDRL u cerebrospinalnoj tekućini (test VDRL-CSF);
- reaktivni ne-treponemski i treponemski serološki testovi u majčinu serumu;
- titar netreponemskih antitijela dojenčeta četverostruko ili više od četverostruko je veći od titra antitijela u majčinu serumu.

Epidemiološki kriteriji

Svako dojenče za koje postoji epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svako dojenče ili dijete koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza;
- ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj.

Potvrđen slučaj

Svako dojenče koje ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

KRIPTOSPORIDIOZA (CRYPTOSPORIDIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- dokaz oocista kriptosporidija u stolici;
- dokaz kriptosporidija u uzorcima crijevne tekućine ili biopsije tankoga crijeva;
- detekcija nukleinske kiseline kriptosporidija u stolici;
- detekcija antigena kriptosporidija u stolici.

Epidemiološki kriteriji

Jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu
-

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS (MENINGOENCEPHALITIS IXODIDEA)

Svaka osoba sa simptomima upale središnjeg živčanog sustava (npr. meningitis, meningoencefalitis, encefalomijelitis, encefaloradikulitis).

Laboratorijski kriteriji 13

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja:

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- antitijela IgM i IgG specifična za virus TBE u krvi;
- antitijela IgM specifična za virus TBE u cerebrospinalnoj tekućini;
- serokonverzija ili četverostruki porast titra antitijela specifičnih za virus TBE u uparenim uzorcima seruma;
- detekcija nukleinske kiseline virusa TBE u kliničkom uzorku;
- izolacija virusa TBE iz kliničkog uzorka.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Detekcija antitijela IgM na virus TBE u jednom uzorku seruma

Epidemiološki kriteriji

Izloženost zajedničkom izvoru (nepasterizirani mliječni proizvodi)

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj ILI

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

¹³ Serološke rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja i prijašnjom izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Napomena: Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

KUGA (PESTIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Bubonska kuga:

visoka temperatura I

iznenadni bolni limfadenitis.

Septikemijska kuga:

- visoka temperatura

Plućna kuga:

- visoka temperatura I

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- kašalj;
- bol u prsima;
- hemoptiza.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Yersinia pestis* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Yersinia pestis* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na antigen anti-F1 za bakteriju *Yersinia pestis*.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost u laboratoriju (ako postoji mogućnost izloženosti virusu kuge);
- izloženost zajedničkom izvoru.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

LAMBLIASIS (GIARDIASIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

- proljev;
- bol u abdomenu;
- nadutost;
- znakovi malapsorpcije (npr. steatoreja, gubitak tjelesne težine).

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz cista ili trofozoita *Giardia lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini ili bioptatu tankoga crijeva;
- dokaz antigena *Giardia lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini ili bioptatu tankoga crijeva;
- dokaz nukleinske kiseline *Giardia lamblia* u stolici, duodenalnoj tekućini ili bioptatu tankoga crijeva.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

LEGIONARSKA BOLEST I LEGIONELOZE (LEGIONELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s upalom pluća

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterija *Legionella* spp. iz uzoraka respiratornih izlučevina ili s bilo kojeg mjesta koje je obično sterilno;
- detekcija antigena bakterije *Legionella pneumophila* u urinu;

- značajan porast specifičnih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* serogrupe 1 u uparenim uzorcima seruma.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- detekcija antigena bakterije *Legionella pneumophila* u respiratornim izlučevinama ili u plućnom tkivu, npr. testom bojenja DFA uz primjenu reagensa koji sadrže monoklona antitijela;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Legionella* spp. u respiratornim izlučevinama, plućnom tkivu ili na mjestima koja su obično sterilna;
- značajan porast specifičnih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* koja ne pripada serograpi 1 ili na druge vrste bakterije *Legionella* spp. u uparenim uzorcima seruma;
- jedna visoka razina specifičnih serumskih antitijela na bakteriju *Legionella pneumophila* serogrupe 1.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava klinički kriterij I najmanje jedan laboratorijski kriterij za vjerojatan slučaj

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava klinički kriterij I najmanje jedan laboratorijski kriterij za potvrđen slučaj

LEPTOSPIROZE (LEPTOSPIROSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutno sljedeće:

Visoka temperatura ili najmanje dva od sljedećih simptoma:

- drhtavica;
- glavobolja;
- bolovi u mišićima (mijalgija);
- injekcija konjunktive;
- hemoragije po koži ili sluznicama;
- osip;
- žutica;
- miokarditis;
- meningitis;
- oštećenje bubrega;
- respiratorni simptomi poput hemoptize.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge patogene vrste iz roda *Leptospira* spp. iz kliničkog uzorka;

- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge opatogene vrste iz roda *Leptospira* spp. u kliničkom uzorku;
- dokaz bakterije *Leptospira interrogans* ili bilo koje druge patogene vrste iz roda *Leptospira* spp. u kliničkom uzorku metodom imunofluorescencije;
- odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Leptospira interrogans* ili bilo koju drugu patogenu vrstu iz roda *Leptospira* spp.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost u okolišu;
- izloženost zajedničkom izvoru.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome, svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

LISTERIOZA (LISTERIOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet simptoma:

- visoka temperatura;
- meningitis, meningoencefalitis ili encefalitis;
- simptomi slični gripi;
- septikemija;
- lokalizirane infekcije, kao što su artritis, endokarditis, endoftalmitis i apscesi.

Listerioza u trudnoći:

posljedice infekcije Listerijom tijekom trudnoće obuhvaćaju sljedeće: spontani pobačaj, mrtvorođenje ili prijevremeno rođenje;

listerioza novorođenčadi odnosi se na jedan od sljedećih slučajeva:

mrtvorođenje (smrt fetusa nakon 20 tjedana trudnoće);

prijevremeno rođenje (prije 37. tjedna trudnoće)

ILI

najmanje jedan od sljedećih pet kriterija u prvom mjesecu života (novorođenačka listerioza):

- meningitis ili meningoencefalitis;
- septikemija;
- dispneja;
- Granulomatosis infantiseptica (septikemični oblik novorođenačke listerioze);
- lezije kože, mukoznih membrana ili konjunktiva.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Listeria monocytogenes* ili detekcija nukleinske kiseline bakterije *Listeria monocytogenes* na mjestu koje je obično sterilno;
- u slučaju povezanom s trudnoćom i sljedeće: izolacija bakterije *Listeria monocytogenes* ili detekcija nukleinske kiseline bakterije *Listeria monocytogenes* na mjestu koje obično nije sterilno (npr. tkivo posteljice, amnijska tekućina, mekonij, vaginalni bris) ili na uzorku s fetusa, mrtvorodenčeta, novorođenčeta ili majke.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće četiri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos);
- izloženost kontaminiranoj hrani;
- prijenos sa životinje na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za mjesto koje je obično sterilno
ILI

Ako slučaj povezan s trudnoćom (majka ili novorođenče u prvom mjesecu života) ispunjava laboratorijske kriterije, samo se majka prijavljuje kao slučaj.

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

MALARIJA (MALARIA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s visokom temperaturom ILI s visokom temperaturom u anamnezi

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- dokaz parazita malarije u krvnim razmazima metodom svjetlosne mikroskopije;
- detekcija nukleinske kiseline plazmodija u krvi;
- detekcija antigena plazmodija.
- Ako je moguće, treba provesti diferencijaciju parazita *Plasmodium* spp.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

MENINGOKOKNI MENINGITIS/SEPSA (MENINGITIS EPIDEMICA/SEPSA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih simptoma:

- meningealni znaci;
- hemoragijski osip;
- septički šok;
- septički artritis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija bakterije *Neisseria meningitidis* iz uzorka s mjesta koje je obično sterilno ili iz purpurnih lezija kože;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Neisseria meningitidis* u uzorku s mjesta koje je obično sterilno ili iz purpurnih lezija kože;
- detekcija antigena bakterije *Neisseria meningitidis* u cerebrospinalnoj tekućini;
- mikroskopska detekcija gram negativnih diplokoka u cerebrospinalnoj tekućini.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

OSPICE (MORBILLI)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu i makulo-papulozni osip

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- kašalj;
- koriza;
- konjunktivitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa ospica iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa ospica u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na virus ospica u serumu ili slini karakterističan za akutnu infekciju;
- identifikacija antigena virusa ospica testom DFA u kliničkom uzorku, pri čemu se koriste monoklonalna antitijela specifična za virus ospica.

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja. Ako je osoba nedavno cijepljena ispitati na divlji virus.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

Q GROZNICA (FEBRIS Q)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća tri simptoma:

- visoka temperatura;
- upala pluća;
- hepatitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Coxiella burnetii* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Coxiella burnetii* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Coxiella burnetii* (IgG ili IgM faze II).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

SALMONELOZA (SALMONELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća četiri simptoma:

- proljev;
- visoka temperatura;
- bol u abdomenu;
- povraćanje.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije roda *Salmonella* (osim *Salmonella* Typhi ili *Salmonella* Paratyphi) iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije roda *Salmonella* (osim *Salmonella* Typhi ili *Salmonella* Paratyphi) u kliničkom uzorku.

Napomena: Testiranje osjetljivosti na antimikrobna sredstva za bakteriju *Salmonella enterica* trebalo bi provesti na reprezentativnom podskupu izolata.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedećih pet epidemioloških veza:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

Antimikrobna rezistencija

O rezultatima testiranja osjetljivosti na antimikrobna sredstva mora se izvijestiti u skladu s metodama i kriterijima koje su dogovorili ECDC i države članice kako su navedeni u protokolu EU-a za usklađeno praćenje antimikrobne rezistencije u ljudskim izolatima bakterija vrsta *Salmonella* i *Campylobacter*14.

¹⁴ Protokoli EU-a, uključujući buduća ažuriranja, dostupni su na web-mjestu ECDC-a: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/eu-protocol-harmonised-monitoring-antimicrobial-resistance-human-salmonella-and-0>.

SARS - TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM

Klinički kriteriji

Svaka osoba s visokom temperaturom ili s visokom temperaturom u anamnezi i Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- kašalj;
- napor pri disanju;
- otežano disanje.

|

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- radiološki dokaz upale pluća;
- radiološki dokaz akutnog respiratornog distress sindroma;
- obdukcijski nalaz upale pluća;
- obdukcijski nalaz akutnog respiratornog distress sindroma.

|

Nema druge moguće dijagnoze koja bi mogla u potpunosti objasniti bolest.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

-izolacija virusa u kulturi stanica iz bilo kojeg kliničkog uzorka i identifikacija virusa SARS-CoV primjenom metode kao što je RT-PCR;

-detekcija nukleinske kiseline virusa SARS-CoV u najmanje jednom od sljedeća tri slučaja:

- najmanje dva različita klinička uzorka (npr. bris nazofarinksa i stolica);
- isti klinički uzorak prikupljen u dva ili više navrata tijekom trajanja bolesti (npr. sekvencijski nazofaringealni aspirati);
- dva različita testa ili ponovljeni RT-PCR koristeći novi RNA ekstrakt iz originalnog kliničkog uzorka prilikom svakog testiranja;

-odgovor specifičnih antitijela na virus SARS-CoV utvrđen na jedan od sljedeća dva načina:

- serokonverzija utvrđena testom ELISA ili IFA u akutnom i rekonvalescentnom serumu, testiranima istodobno (parni serumi);
- četverostruki ili veći porast titra antitijela u akutnom i rekonvalescentnom serumu, testiranima istodobno (parni serumi).

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj:

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- jedan pozitivan test antitijela na virus SARS-CoV;
- pozitivan rezultat PCR-a za SARS-CoV u jednom kliničkom uzorku i jednom testu.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

1. svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća tri kriterija:

- zaposlena na radnom mjestu povezanom s povećanim rizikom od izloženosti virusu SARS-CoV (npr. zaposlenici laboratorija koji rade sa živim virusom SARS-CoV i virusima koji su slični virusu SARS-CoV ili koji pohranjuju kliničke uzorke inficirane virusom SARS-CoV; osobe koje su u kontaktu s divljim ili

drugim životinjama za koje se smatra da su rezervoari virusa SARS-CoV, s njihovim ekskretima ili sekretima itd.);

- bliski kontakt¹⁵ s osobom/osobama kojima je SARS potvrđen ili su u fazi pretraga na SARS;
- putovanje ili prebivanje na području zahvaćenom epidemijom SARS-a;

2. dva ili više zdravstvenih djelatnika¹⁶ iz iste jedinice zdravstvene skrbi s klinički dokazanim SARS-om, kod kojih je do bolesti došlo u istom desetodnevnom razdoblju;

3. tri ili više osoba (zdravstveni djelatnici i/ili pacijenti i/ili posjetitelji) s klinički dokazanim SARS-om, kod kojih je do bolesti došlo u istom desetodnevnom razdoblju i koji su epidemiološki povezani s istom zdravstvenom ustanovom.

Klasifikacija slučaja za razdoblje između epidemija

Primjenjuje se i tijekom epidemije u nezahvaćenim zemljama ili područjima

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije, ima epidemiološku vezu i ispunjava laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj

Nacionalno potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u nacionalnom referentnom laboratoriju

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u referentnom laboratoriju Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a

Klasifikacija slučaja tijekom epidemije

Primjenjuje se tijekom epidemije u zemlji/na području gdje je tijekom epidemije barem jedna osoba laboratorijski potvrđena od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu s nacionalno potvrđenim slučajem ili potvrđenim slučajem

Nacionalno potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje proveden u nacionalnom referentnom laboratoriju

Potvrđen slučaj

Jedan od sljedeća tri slučaja:

¹⁵ Bliskim kontaktom smatra se osoba koja se brinula o pacijentu zaraženom SARS-om, živjela s njime ili je bila u izravnom kontaktu s njegovim izlučevinama dišnog sustava, tjelesnim tekućinama i/ili ekskretima (npr. stolica).

¹⁶ U ovom kontekstu pojam „zdravstveni djelatnik” obuhvaća sve osobe zaposlene u bolnici. Definicija jedinice zdravstvene skrbi u kojoj je došlo do pojave klastera ovisi o lokalnoj situaciji. Veličina jedinice može varirati od cijelog objekta za zdravstvenu skrb do jednog odjela ili poddjela velike tercijarne bolnice.

- svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja, ako je testiranje provedeno u referentnom laboratoriju Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a;
- svaki nacionalno potvrđen slučaj s utvrđenom epidemiološkom vezom s lancem prijenosa, ako je barem jedan slučaj neovisno verificiran od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a;
- svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i laboratorijske kriterije za vjerojatan slučaj, s utvrđenom epidemiološkom vezom s lancem prijenosa, ako je barem jedan slučaj neovisno verificiran od strane referentnog laboratorija Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) za verifikaciju SARS-a.

SIFILIS (SYPHILIS)

Klinički kriteriji

Primarni sifilis

Svaka osoba s jednim ili više čankira (čireva), najčešće bezbolnih, na genitalnom, perinealnom ili analnom području, na sluznici usta ili ždrijela ili drugdje izvan genitalnog područja

Sekundarni sifilis

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedećih pet simptoma:

- difuzni makulo-papulozni osip koji često zahvaća dlanove i stopala;
- generalizirana limfadenopatija;
- condyloma lata (široki, plosnati kondilomi);
- enantem;
- difuzna alopecija.

Rani latentni sifilis (< 1 godine)

Bez simptoma i prisutnost simptoma kompatibilnih sa simptomima ranog stadija sifilisa zabilježena u anamnezi u zadnjih 12 mjeseci.

Okularne i neurološke manifestacije mogu se pojaviti u svakoj fazi sifilisa.

Za slučajeve kasnog latentnog sifilisa (> 1 godine) ne provodi se nadzor EU-a/EEA-e.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih kriterija:

- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u eksudatima lezija ili tkivima s pomoću mikroskopskog pregleda u tamnom polju;
- dokaz bakterije *Treponema pallidum* u eksudatima lezija ili tkivima testom DFA;
- dokaz bakterije *Treponema* u eksudatima lezija ili tkivima tehnikom amplifikacije nukleinske kiseline (NAAT);
- detekcija antitijela na bakteriju *Treponema pallidum* testovima probira (TPHA, TPPA ili EIA) I dodatna detekcija antitijela TP-IgM (npr. testovima IgM- ELISA ili imunoblot ili 19S-IgMFTA- abs) ILI antitijela ne-TP (npr. RPR, VDRL).

Epidemiološki kriteriji

Primarni/sekundarni sifilis

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt)

Rani latentni sifilis

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka (spolni kontakt) u zadnjih 12 mjeseci

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA (AIDS) I INFEKCIJA HIV-om

Klinički kriteriji (AIDS)

Svaka osoba kod koje je zabilježeno bilo koje od kliničkih stanja opisanih u europskoj definiciji slučaja AIDS-a za:

- odrasle osobe i adolescente dobi ≥ 15 godina;
- djecu dobi < 15 godina.

Laboratorijski kriteriji (HIV)

Odrasle osobe, adolescenti i djeca dobi ≥ 18 mjeseci

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- pozitivan rezultat testa probira za antitijela na HIV ili kombiniranog testa probira (test na antitijela na HIV i na antigen HIV-a p24) potvrđen specifičnijim testom na antitijela (npr. testom Western blot);
- pozitivan rezultat dva EIA testa na antitijela potvrđen pozitivnim rezultatom dodatnog EIA testa;
- pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka najmanje jednim od sljedeća tri postupka:
 - detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA);
 - dokaz HIV-a testom na antigen HIV-a p24, uključujući test neutralizacije;
 - izolacija HIV-a.

Djeca dobi < 18 mjeseci

Pozitivni rezultati dobiveni na dva različita uzorka (isključujući krv iz pupčane vrpce) najmanje jednim od sljedeća tri postupka:

- izolacija HIV-a;
- detekcija nukleinske kiseline HIV-a (HIV-RNA, HIV-DNA);
- dokaz HIV-a testom na antigen HIV-a p24, uključujući test neutralizacije, kod djeteta dobi ≥ 1 mjesec.

Epidemiološki kriteriji: N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Infekcija HIV virusom

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za infekciju HIV-om.

AIDS:

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije za AIDS i laboratorijske kriterije za infekciju HIV-om.

TETANUS

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje su se akutno pojavila najmanje dva od sljedeća tri simptoma:

- bolne kontrakcije mišića, primarno mišića vilice i vrata, koje dovode do spazma lica poznatog kao trizmus i risus sardonicus;
- bolne kontrakcije mišića trupa;
- generalizirani spazmi, često položaj opistotonus.

Laboratorijski kriteriji N.P.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i nema druge, vjerojatnije dijagnoze.

Potvrđen slučaj N.P.

TRBUŠNI TIFUS (TYPHUS ABDOMINALIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

Pojava trajne visoke temperature

ILI

- najmanje dva od sljedeća četiri simptoma:
 - glavobolja;
 - relativna bradikardija;
 - neproduktivni kašalj;
 - proljev, konstipacija, nelagoda ili bol u abdomenu.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija bakterije *Salmonella typhi* ili *paratyphi* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Salmonella typhi* ili *paratyphi* u kliničkom uzorku.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

TRIHINELOZA (TRICHINELLOSIS)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje su prisutna najmanje tri od sljedećih šest simptoma:

- visoka temperatura;
- osjetljivost i bol u mišićima;
- proljev;
- edem lica;
- eozinofilija;
- subkonjunktivne hemoragije, hemoragije pod noktima i hemoragije mrežnice.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- dokaz larvi *Trichinella* u uzorku tkiva dobivenom biopsijom mišića;
- odgovor specifičnih antitijela na larve *Trichinella* (test IFA, ELISA ili Western Blot).

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- izloženost kontaminiranoj hrani (meso);
- izloženost zajedničkom izvoru.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

TULAREMIJA (TULAREMIA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima najmanje jedan od sljedećih kliničkih oblika:

Ulceroglandularna tularemija

- kožni ulkus I
- regionalna limfadenopatija

Glandularna tularemija

- povećani i bolni limfni čvorovi bez vidljivog ulkusa

Okuloglandularna tularemija

- konjunktivitis I
- regionalna limfadenopatija

Orofaringealna tularemija

Cervikalna limfadenopatija

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- stomatitis;
- faringitis;
- tonzilitis.

Intestinalna tularemija

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- bol u abdomenu;
- povraćanje;
- proljev.

Plućna tularemija

upala pluća

Tifoidna tularemija

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura bez ranih lokalnih znakova i simptoma;
- septikemija.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija bakterije *Francisella tularensis* iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline bakterije *Francisella tularensis* u kliničkom uzorku;
- odgovor specifičnih antitijela na bakteriju *Francisella tularensis*.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće tri epidemiološke veze:

- izloženost zajedničkom izvoru;
- prijenos sa životinje na čovjeka;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

VELIKE BOGINJE (VARIOLA MAIOR)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura i osip koji karakteriziraju vezikule ili čvrste pustule istog razvojnog stadija i centrifugalne distribucije
- atipični oblici bolesti definirani kao najmanje jedan od sljedeća četiri oblika:
 - hemoragijske lezije;
 - plosnate mekane lezije koje se ne razvijaju u vezikule;
 - variola bez erupcije;
 - blaži oblik.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski kriteriji za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća dva laboratorijska testa:

- izolacija velikih boginja (virusa variole) iz kliničkog uzorka, nakon koje slijedi sekvenciranje (samo ovlašteni laboratoriji P4);
- detekcija nukleinske kiseline virusa variole u kliničkom uzorku, nakon koje slijedi sekvenciranje. Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj

- identifikacija čestica virusa ortopoks elektronskom mikroskopijom (EM)

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost u laboratoriju (ako postoji mogućnost izloženosti virusu variole).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza s potvrđenim slučajem bolesti kod čovjeka s prijenosom s čovjeka na čovjeka;
- ispunjeni laboratorijski kriteriji za vjerojatan slučaj.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Tijekom epidemije: svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

VIRUSNE HEMORAGIJSKE GROZNICE (FEBRIS HAEMORRHAGICAE VIROSE) - OSTALE

Klinički kriteriji

Svaka osoba s najmanje jednim od sljedeća dva simptoma:

- visoka temperatura;
- hemoragijske manifestacije različitih oblika koje mogu dovesti do višestrukog zatajivanja organa.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- izolacija specifičnog virusa iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline specifičnog virusa u kliničkom uzorku i genotipizacija.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih kriterija:

- putovanje u zadnjih 21 dan na područje za koje se zna ili vjeruje da je u njemu bilo pojave slučajeva virusne hemoragijske groznice;
- kontakt u zadnjih 21 dan s vjerojatnim ili potvrđenim slučajem virusne hemoragijske groznice (VHF) kod kojeg je bolest nastupila u zadnjih 6 mjeseci.

Klasifikacija slučajeva

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

VIRUSNI HEPATITIS A (HEPATITIS VIROSA A)

Klinički kriteriji

Svaka osoba s postupnom pojavom simptoma (npr. umor, bol u abdomenu, gubitak apetita, povremene mučnine i povraćanje)

I najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- visoka temperatura;
- žutica;
- povišene razine serumskih aminotransferaza.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- detekcija nukleinske kiseline virusa hepatitisa A u serumu ili stolici;
- odgovor specifičnih antitijela na virus hepatitisa A;
- detekcija antigena virusa hepatitisa A u stolici.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- prijenos s čovjeka na čovjeka;
- izloženost zajedničkom izvoru;
- izloženost kontaminiranoj hrani/vodi za piće;
- izloženost u okolišu.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije

Napomena: Ako nacionalni sustav nadzora ne obuhvaća kliničke simptome svi laboratorijski potvrđeni pojedinci trebaju se za potrebe prijavljivanja smatrati potvrđenim slučajevima.

VIRUSNI HEPATITIS B (HEPATITIS VIROSA B)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Pozitivni rezultati najmanje jednog ili više od sljedećih testova ili kombinacije testova:

- IgM antitijela na jezgru virusa hepatitisa B (anti-HBc IgM);
- površinski antigen virusa hepatitisa B (HBsAg);
- antigen e virusa hepatitisa B (HBeAg);
- nukleinska kiselina virusa hepatitisa B (HBV-DNA).

Epidemiološki kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

VIRUSNI HEPATITIS C (HEPATITIS VIROSA C)

Klinički kriteriji

Nisu relevantni za primjenu u nadzoru

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- detekcija nukleinske kiseline virusa hepatitisa C (HCV RNA);

- detekcija antigena jezgre virusa hepatitisa C (HCV-core);
- odgovor specifičnih antitijela na virus hepatitisa C (anti-HCV) potvrđen potvrdnim testom na antitijela (npr. imunoblot) u osoba starijih od 18 mjeseci bez dokaza o riješenoj infekciji.

Epidemiološki kriteriji N.P.

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj N.P.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije

WEST NILE GROZNICA

Klinički kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- svaka osoba koja ima povišenu tjelesnu temperaturu;
- encefalitis;
- meningitis.

Laboratorijski kriteriji

Laboratorijski test za potvrdu slučaja

Najmanje jedan od sljedeća četiri kriterija:

- izolacija virusa Zapadnog Nila iz krvi ili cerebrospinalne tekućine;
- detekcija nukleinske kiseline virusa Zapadnog Nila u krvi ili cerebrospinalnoj tekućini;
- odgovor antitijela (IgM) specifičnih za virus Zapadnog Nila u cerebrospinalnoj tekućini;
- visok titar IgM antitijela na virus Zapadnog Nila i detekcija IgG antitijela na virus Zapadnog Nila i potvrda neutralizacijom.

Laboratorijski test za vjerojatan slučaj

Odgovor specifičnih antitijela na virus Zapadnog Nila u serumu

Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja protiv flavivirusa.

Epidemiološki kriteriji

Najmanje jedna od sljedeće dvije epidemiološke veze:

- prijenos sa životinje na čovjeka (stalni ili kraći boravak na područjima gdje je virus Zapadnog Nila endemičan kod konja ili ptica odnosno izloženost komarcima na tim područjima);
- prijenos s čovjeka na čovjeka (vertikalni prijenos, transfuzija krvi, transplantati).

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i najmanje jedan od sljedeća dva kriterija:

- epidemiološka veza;
- laboratorijski test za vjerojatan slučaj.

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije za potvrdu slučaja

Napomena: Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavivirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.

ZAUŠNJACI (MUMPS, PAROTITIS EPIDEMICA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba kod koje je prisutno sljedeće:

- Visoka temperatura I

Najmanje jedan od sljedeća tri simptoma:

- iznenadno bolno oticanje parotidne žlijezde (jednostrano ili obostrano) ili drugih žlijezda slinovnica bez drugog očitog uzroka;
- orhitis;
- meningitis.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedeća tri kriterija:

- izolacija virusa zaušnjaka iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa zaušnjaka;
- odgovor specifičnih antitijela na virus zaušnjaka u serumu ili slini karakterističan za akutnu infekciju. Laboratorijske rezultate treba tumačiti u skladu sa statusom cijepljenja.

Epidemiološki kriteriji

Epidemiološka veza prijenosom s čovjeka na čovjeka

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja: svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa mumpsa

ŽUTA GROZNICA (FEBRIS FLAVA)

Klinički kriteriji

Svaka osoba koja ima visoku temperaturu I

Najmanje jedan od sljedeća dva simptoma:

- žutica;
- generalizirane hemoragije.

Laboratorijski kriteriji

Najmanje jedan od sljedećih pet kriterija:

- izolacija virusa žute groznice iz kliničkog uzorka;
- detekcija nukleinske kiseline virusa žute groznice;
- detekcija antigena virusa žute groznice;
- odgovor specifičnih antitijela na virus žute groznice;
- dokaz tipičnih histopatoloških lezija jetre na obdukciji.

Epidemiološki kriteriji

Putovanje u zadnjih tjedan dana na područje za koje se zna ili vjeruje da je u njemu bilo slučajeva žute groznice

Klasifikacija slučaja

Moguć slučaj N.P.

Vjerojatan slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke kriterije i ima epidemiološku vezu

Potvrđen slučaj

Svaka osoba koja ispunjava kliničke i laboratorijske kriterije i nije nedavno cijepljena

U slučaju nedavnog cijepljenja, svaka osoba kod koje je detektiran divlji soj virusa žute groznice

Napomena: Serološke rezultate treba tumačiti prema prethodnoj izloženosti drugim infekcijama uzrokovanih flavivirusom i prema statusu cijepljenja protiv flavirusa. Potvrđeni slučajevi u takvim situacijama trebali bi se ocjenjivati analizom neutralizacije seruma ili drugim odgovarajućim analizama.